

Oplysninger om Kornproduktionen og Kornhandelen i Amerika og Evropa m. fl. Lande.

- I. F. Kapp: Die Amerikanische Weizenproduktion. Berlin, Leonhard Simion. 1880 (Volksw. Zeitfragen. Heft 14).
- II. Prof. Dr. F. X. von Neumann-Spallart: Uebersichten über Production, Verkehr u. Handel in der Weltwirthschaft. Jahrgang 1879. Stuttgart, Julius Maier. 1880.

I.

Med umaadelig Fart gaar den amerikanske Kornavl frem. Og endnu lader Grænserne for den videre Fremgang sig ikke øjne. I sexten Aar er det amerikanske Hvedeareal voxet til det Tredobbelte; — og de amerikanske Landmænd tro, at Fremgangen vil blive ved: enhver amerikansk *farmer* stoler paa god Høst i Amerika og paa daarlig Høst i Evropa. Og i enkelte af Evropas Lande, navnlig England, synes Frygten næsten at være lige saa stor som Haabet i Amerika.

Imidlertid synes en Forandring i Nordamerikas landøkonomiske Forhold at være i Færd med at fuldbyrdes: Unionens nordlige Stater ere — i Modsætning til de tidligere Slavestater — den lille Mands Værk. Det er engelske, irske, tyske, skandinaviske og andre Bønder, Arbejdere og Smaafolk, der have opdyrket de nordlige

Stater. I det fjerne Vesten er der endnu Plads til Millioner af Nybyggere, og det billige Land, de fri sociale og politiske Former vinker dem. Men et Omslag i de landøkonomiske Forhold begynder at true den lille Mand: den store Kapital, Driften i det Store truer ham. Hvis man vilde betragte den amerikanske Presses snart begejstrede snart fortvivlede Udtalelser for begrundede, maatte man næsten tro, at den lille Drifts Dage ere talte. Saa galt staar det dog ikke til. Men om vi end slaa betydeligt af paa Pressens Overdrivelser, saa bliver der dog altid adskilligt tilbage.

I de sidste Aar, vel omtrent siden 1876, have paa flere Steder i det Nordvestlige store private Selskaber dannet sig, der med store Kapitaler ere i Stand til at drive Tusinder af Tønder Land og til at trykke Driftskostningerne ned til et hidtil ukjendt Minimum. Jeg er — skriver Fr. Kapp — paa en Rejse, som jeg i Oktober 1879 foretog tvers gjennem Kontinentet, kommen forbi talrige Gaarde, der have Hvedemarker paa Tusinder af Tønder Land, og som fortrinsvis drive Jorden med Maskiner. I Tidsskriftet «Atlantic Monthly» giver en Medarbejder højst interessante Oplysninger om de ny landøkonomiske Forhold, der ere i Færd med at danne sig. Han har ifjor Sommer berejst Kansas, Minnesota og Dacotah. Han har her fundet ikke faa Gaarde paa 20,000 Tønder Land og derover. Han omtaler en Hvede-farm ved Pacific-Banen i Kansas paa 23,000 Acres*), en anden i Hayes City paa 25,000 Acres, en tredje i Durham Park paa 10,000 Acres. Thompson Blakeley og Warners Gaard «Rock County Farm» er 21,000 Acres stor, hvoraf over

*) 1 acre = 0,73 Td. Land.

6000 Acres under Kultur i 1879. Paa denne Gaards Territorium findes der to Banegaarde, og gennemgaaende ere alle disse *farms* anlagte med særligt Henblik paa bekvemme Jernbaneforbindelser. Langs med St. Paul og Sioux City-Banen have Jernbanedirektørerne og deres Sønner hver sin Gaard som de mod en vis Andel lade drive af betalte Farmers. En af disse havde 3200 Acres under Ploven. «Grandin Farm» ved Red River er 40,000 Acres stor, og har en Flodfront paa fire engelske Mil. Lidt vestligt herfor ligger «Mayville Farm» paa næsten 30,000 Acres. Paa alle disse Gaarde findes kun de for Arbejderne og Inventariet aldeles uundværlige Bygninger. Af smaa Farmers finder man kun meget faa i de stores Nærhed, og gennemgaaende befinde de sig her i meget trykkede Forhold. Ogsaa Arbejdernes Stilling er her kun slet. Paa «Grandin Farm», der i 1879 havde et Hvede-Areal paa 5300 Acres, beskjæftigedes i Saatiden (1. April til 1. Maj) 150 Mand, i Høsttiden (1. Avgust til 15. September) 250 Mand, og det til en Løn, som de knap kunde leve af i selve Arbejdstiden. I de fem Maaneder 1. November til 1. April besørgede en halv Snes Mand hele Arbejdet. Naturligvis besørges den største Del af Arbejdet af yderst fortræffelige — men ogsaa meget dyre — Maskiner, paa hvis Anskaffelse den lille Farmer umulig kan tænke. For ham er Kampen med den store Kapital og Maskindriften næsten haabløs. Og hvad angaar de Egne, hvor Stordriften flourerer, saa finder ingen ordenlig Bebyggelse Sted her: i det Højeste opføres der nogle Skure og Arbejderbygninger. Medens man i de gamle Stater regner 1 Familie paa 50 Acres dyrket Land, bor der paa den store «Grandin Farm», der skulde ernære over hundrede Familier, i Virkeligheden ikke en eneste; her findes

kun nogle Lader og tre Boliger, der kun uregelmæssigt bebos. Veje og Kommunalindretninger, Skoler osv. savnes naturligvis under saadanne Forhold. En Arbejderstand findes her ikke, — kun til- og fravandrende hjemløse Daglejere. Latifundievæsenet viser sig her i sine værste Former. Men ogsaa i andre Stater og Territorier end de tre ovennævnte træffe vi Latifundier og Rovdrift. Texas indtager en fremragende Plads i den Henseende. Kalifornien har paa en Tid, da det Nordvestlige endnu laa fuldstændigt udyrket hen, haft sine Landbrug paa 10,000 og 20,000 Acres, der dreves ved Hjælp af lejede Mexicanere og Kinesere. Den Statistik, der iaar bliver optaget, vil bringe de første officielle Oplysninger om de Proportioner, Latifundievæsenet alt har taget i de nævnte Egne i de sidste 3, 4 Aar.

Hvorledes Kampen mellem Stordrift og Lilledrift vil falde ud, lader sig ikke sige med Bestemthed. Men om Rovdriften gjælder det, at den ifølge sin Natur ikke kan holde sig i Længden.

Det er neppe tvivlsomt, at Rovdriften, der i Øjeblikket betaler sig godt, i den nærmeste Fremtid vil antage endnu større Dimensioner; — men det følger af sig selv, at det ikke kan blive saaledes ved. En Fremgangsmaade, der ikke tænker paa at give Jorden nogen Erstatning for den udsugede Kraft, maa tilsidst føre til sin egen Ødelæggelse og give Plads for ny Driftsmaader. Det amerikanske Landbrug gaar ud paa med en saa lille Arbejdskraft som muligt at uddrage det størst mulige Udbytte. Kapitalrenten spiller i Vesten ikke nogen stor Rolle; Produktionsomkostningerne gaa næsten udelukkende til Arbejdskraften, og paa den maa der altsaa spares. Jorden dyrkes derfor saa overfladisk som muligt.

Gjødning bruges kun i lidet Omfang. Tarvelig Jord kan benyttes i omtrent fem, den bedre i ti, den udmærkede i tyve Aar uden Gjødningstilførsel; — men i Almindelighed gaar man langt videre, indtil Jorden endelig forlades som aldeles udtømt. Kun i de ældre østlige Stater sørges der ordenligt for Gjødning. I Virginia henligge Hundredtusinder af Acres ubenyttede, efter at være blevne udsugede af en Tobaksavl, der har strakt sig gjennem Decennier; i de sydligere og sydvestlige Stater findes store Strækninger, der ere blevne udmagrede ved Bomuldsdyrkning; i Ny-Englands Stater opgiver man gamle udpinte Gaarde, og selv i de ny vestlige Stater, som Jowa f. Ex., vil paa mange Steder Majs og Hvede ikke mere komme frem uden Gjødning. — Det er lærerigt at se, hvorledes man i den nordlige Del af Unionen for Tiden, omend med mindre Midler, tyer til det samme System, som Syden i to Menneskealdre bestræbte sig for at gennemføre. Thi den Nomadeform, som de nordlige Kapitalister med deres Penge for Tiden bestræbe sig for at faa indført i Agerbruget, ligner meget det System, som de sydlige Baroner med deres Slaver bestræbte sig for at faa gennemført: det er den samme Fløde-Afskummen uden at tænke paa Forbedringer, den samme Tørst efter Jord, der stedse søger og maa søge efter ny Kvadratmile, fordi den hidtil drevne Jord i Løbet af faa Aar taber sin Kraft; det er, kort sagt, her som hist den Rovdrift, der gaar forud for den reproduktive Kultur. Slavearbejdet og Plantagesystemet betegnede et Overgangsstadium, og Rovdriften i Norden er ganske analog hermed. De sydlige Plantere havde kun ét Formaal: at udsuge Jorden til det Yderste; derfor maatte de stedse søge at vinde ny Strækninger. Intet fængslede dem med deres værdifulde men let be-

vægelige Slaveejendom til Jorden. Medens den lille Landmand, der rationelt driver sin Jord, drager sig selv Grænser og sætter sin Stolthed i at forbedre og forskønne sin Ejendom, forlod Slaveholderen sine udpinte Marker med den samme Lethed, med hvilken vore nomadiske Forfædre ombyttede de afdrevne Græsgange med friske. Jo fattigere de amerikanske Slavestater var paa indre Udvikling, jo hurtigere de udtømte den aldrig hvilende Jord, desto mere trængte de til en rask Udvikling udadtil, til en stedse større Annexion af ny Territorier. I Overensstemmelse med denne Udvikling fordreves Indianerne fra deres Fædres Land; Florida og Texas annekteredes; blodige Krige førtes for at sikre Slaveriet ny Territorier, og endog paa Cuba og Centralamerika kastedes lystne Blik, — indtil endelig Bølgen, der kom Nord fra, slog Udviklingen over i en anden Retning. — Der lever endnu mange Mænd, der have virket med paa denne op- og nedgaaende Udvikling, og som have set, hvorledes Slaveholderne tilsidst kun efterlod Forfald og Ødelæggelse bag sig. Selv har jeg (Frederik Kapp) berejst Syden baade under Slaveriets Blomstring og efter dets Udryddelse. I Stater, hvis Jord for i det Højeste tredive Aar siden brødes af den første Plov, fandt jeg forladte Huse, hvis Mure vare bedækkede af Mos, øde Marker, der engang havde været frugtbare, en ynkelig tynd Befolkning, og overalt sørgelige Spor af Oldingalderen, som om en frisk, fri Luft aldrig havde hvilet over disse Egne. En officiel Beretning, som det amerikanske Landbrugs-Departement offentliggjorde i 1867, anslaaer det udpinte og brak henliggende Areal i Sydstaterne endog til hundrede Millioner Acres. Der gives nu kun en eneste Frelse for Syden: en intensiv Kultur maa træde i Stedet for den extensive Rovdrift; de udpinte Tobaks-

og Bomuldsmarker maa ved en rationel Drift gjøres frugtbare igjen, og Jorden maa stykkes ud i mindre Parceller og sælges til fri Arbejdere til ny Opdyrkning. Der, hvor man har erkjendt dette, begynder allerede nyt Liv at blomstre op af Ruinerne. — Og paa samme Maade vil det gaa i Norden: den organiserede Kapitals Rovdrift vil det gaa, som det gik Slaveriets Rovdrift. Hvedeavlens, der for Tiden er højeste Mode, vil fremdeles tage til, indtil et Hvede-Krach henleder Opmærksomheden ogsaa paa andre Grene af Landbruget. De ovenfor omtalte Hvedefarms ere maaske egenlig nærmest at betragte som Etapper paa Vejen mod Vest, som Forsøgsstationer, hvor man i al Hast kun gjør, hvad man netop kan gjøre. Til Syvende og Sidst vil maaske dog den lille Landbruger gaa af med Sejren; de Kræfter, som de smaa Landbrugere raade over, falde ikke saa meget i Øjnene som de tilsyneladende saa imponerende Latifundier, men ere i Virkeligheden særdeles betydelige. I Ohio, Michigan, Indiana og flere Stater ser man, hvorledes en rationel Drift atter bringer de Marker, en tidligere Rovdrift havde udsuget, til at blomstre.

Fr. Kapps Oplysninger om den amerikanske Hvedes Produktionsbetingelser og Markedspriser og om Transportforholdene i Amerika forbigaa vi. Resultatet af hans Undersøgelser bliver: at, hvorledes Forholdene end maatte stille sig, maa Evropa fremdeles være belavet paa en stærk Konkurrence fra den amerikanske Hvede. Produktionen i Amerika fordeler sig over et helt Kontinent, og fordeler sig paa saa forskjellige Længde- og Bredegrader, at der her ikke kan være Tale om en Misvæxt af en saadan Art som den vi kjende i enkelte europæiske Lande. Kornavlens iler i Amerika langt hurtigere fremad end Be-

folkningens Tilvæxt. Amerika er endog i den nærmeste Fremtid snarest truet af en Overproduktion af Hvede, og maa derfor sende sit Overskud til Evropa, hvis Producenter ville vaande sig under den ny Konkurrence, medens Konsumenterne i samme Grad ville glæde sig. En Korn-told vil her ikke kunne udrette noget, og vilde ikke kunne forsvares.

II.

Kornstatistiken i den nys udkomne Aargang af Neumann-Spallarts «Oversigter» har det vel ikke været muligt paa alle Punkter at føre ned til et saa sent Tidspunkt, som kunde ønskes; men den indeholder i ethvert Fald saa meget baade af øjeblikkelig og af blivende Interesse, at vi have god Grund til at dvæle lidt ved den.

Om Kornproduktionen og -handelen gjælder det i al Almindelighed, at den hurtigere end nogen anden Gren af den økonomiske Virksomhed har svunget sig op til en imponerende Størrelse. For hundrede Aar siden anslog Turgot den hele internationale Kornhandel til 6 à 7 Millioner Septiers d. v. s. omtrent 10 à 11 Mill. Hektoliter*); — nu gaar ikke mindre end to hundrede Millioner Hektoliter Korn i den internationale Omsætning. Og om Amerikas Forenede Stater gjælder det i Særdeleshed, at de i de sidste Aar have leveret Kornhandelen større Bidrag end noget andet Land. Fra Rusland er Kornudførselen vel taget umaadeligt til i dette Aar-

*) 1 Hektoliter = 0,7 Korntønde.

1 Korntønde = 1,39 Hektoliter = 3,83 eng. Bushels = 0,49 Quarters.
Den gamle saakaldte Winchester Bushel, hvorefter man endnu regner i Amerika, er = 0,969 Imp. Bushel. 1 Bushel = 35,237 Liter.

hundrede: fra $3\frac{1}{2}$ Mill. Hektol. i Aarhundredets Begyndelse til 50 à 90 Mill. i de senere Aar; og til England er Kornindførselen ganske vist ogsaa taget overordenlig til; — men i intet Land har Udviklingen dog været saa stærk som i de Forenede Stater, der i Fyrterne næsten slet ikke tog Del i den internationale Kornhandel, medens de i 1877—78 leverede den Bidrag paa over 70 Mill. Hektoliter.

Medens man i tidligere Aar maatte indrømme Rusland den første Plads i Rækken af kornfrembringende og kornudførende Lande, kan nu hverken Rusland eller nogen anden Stat gjøre de Forenede Stater i Amerika denne Plads stridig. Allerede i 1877 vare de Forenede Stater Rusland omtrent jævnbyrdige; i 1878 stillede de fleste Faktorer sig væsenligt til Nordamerikas Fordel, og i 1879 er Rusland blevet sejlet langt agterud, idet Høst og Fragtforhold aldeles afgjort have begunstiget Nordamerika og trængt Rusland tilbage. Det er en af de interessanteste Kjendsgjæringer, vi her konstatere: den betyder en Forskydning af Verdenshandels-Konjunkturerne, der i neppe et Decennium har fuldbyrdet sig, og som maa drage mange vigtige Følger efter sig i det økonomiske Liv. Den hurtigt stigende Overmagt hænger paa den ene Side sammen med de gunstige Jordbundsforhold og klimatiske Forhold, i Nordamerikas «far west», hvor Korn- og navnlig Hvedeavlens tager et uhyre Opsving; og paa den anden Side staar den i Forbindelse med den storartede Organisation af Transportvæsenet og af alle de tekniske og kommercielle Forbetingelser for en vidtfor-grenet Kornhandel. I første Henseende nævne vi blot, at Hvedeavlens fra 1849 til 1877 er rykket mere end 8 Længdegrader vestpaa: i 1849 laa Hvedeavlens Centrum

under 81° vestl. Længde f. Greenwich, i 1859 ved 85° 24', i 1869 ved 88°, og i 1877 ved 89° 6' vestl. L. Denne Fremrykken mod Vest betyder en Udbredelse over tyndt befolkede, derfor lidet konsumerende Egne, hvor frugtbar Jord findes i Overflod. Endnu klarere ses denne Bevægelse, naar man sammenligner de relative Produktionsmængder. I de forskjellige Grupper af Stater produceredes følgende Tal af Bushels pr. Individ:

	1 1849	1 1859	1 1869	1 1877
Ny-Englands Stater	0,40	0,34	0,28	0,30
Nordl. Mellemstater	5,10	3,15	3,87	3,38
Sydl. Mellemstater	7,72	8,41	6,43	7,58
Sydl. Atlant. Stater	1,69	2,06	1,83	2,84
Sydstater	0,69	2,11	1,70	3,27
Ohio-Dalen	7,53	10,79	12,77	10,90
Trans-Mississippi-Stater	5,12	7,02	11,47	20,04
Pacific-Stater	2,16	15,38	27,73	27,49

I de industrielle og i Bomuldskultur-Egnene se vi altsaa Stilstand eller endog Tilbagegang; i de vestlige Mississippi-Stater og i Pacificstaterne derimod et mægtigt Opsving. Det skyldes disse to Statsgrupper, at Hvedeproduktionen hævede sig

fra 4,33 Bushels pr. Individ, i 1849,
til 7,87 — — — , i 1877

Thi den absolute Produktionsmængde af Hvede var i disse to Statsgrupper

5,3 Mill. Bushels, i 1849
152,9 — — — , i 1877

Lignende Tal kunde anføres for Majs.

Har Produktionen været i Stand til at udvide sig i den Grad, saa har heller ikke de andre Betingelser for et hurtigt Opsving i Exporten manglet. Amerikas store transkontinentale Baner med deres lave Fragtsatser, Kanalskibsfarten og de billige Forbindelser mellem Stapelpladsene i det Indre og Exporthavnene have bevirket en

fortræffelig Organisation af Kornhandelen, saa at amerikansk Hvede nu kan leveres billigere paa de evropæiske Markeder end ungarsk eller russisk Hvede. Exporthavnene ved det sorte og asowske Hav og ved Østersøen maa kæmpe med New-York, Baltimore, Filadelfia og de øvrige transatlantiske Pladser om Forrangen paa de engelske, belgiske, schweiziske og tyske Kornmarkeder, — og bukke under i denne Kamp. Amerikas Indflydelse paa de evropæiske Kornpriser bliver stedse mere følelig.

Høstmængden angives i følgende Aar (regnet fra 1. Juli til 30. Juni) til følgende Tal af Millioner Hektoliter:

	1865—66	1870—71 til 1874—75 (gjennemsnitligt)	1876—77	1877—78
Hvede	52	92	128	149
Rug	7	5	7	9
Byg	4	10	12	15
Havre	80	90	143	144
Majs	247	346	473	483
	390	543	763	800

Altsaa i 1877—78 en Høst paa omtrent 800 Millioner Hektoliter! Ved Siden af disse 800 Millioner sætte man de c. 26 Millioner Hektoliter (eller 19 à 20 Millioner danske Korntønder), som der i Almindelighed høstes i Danmark af de fire Hovedkornsorter!

Betragter man de ovenanførte Tal, vil man navnlig overraskes af Fremgangen i Hvedehøsten: den er nu tre Gange større, end hvad den var for tolv Aar siden. Byghøsten er ikke stor, men ogsaa her er Fremgangen stærk. Meget stor er Majshøsten, der har en meget anselig Tilvæxt at opvise. Ogsaa for Havre er Tilvæksten særdeles antagelig. Aaret 1878—79 staar i det Hele omtrent som det foregaaende Aar, tildels, for Hvede saaledes, endog adskilligt højere.

De største Mængder Hvede høstes i Jowa, Minnesota,

Illinois, Ohio, Indiana, Wisconsin og Kalifornien; — de største Mængder Majs i Illinois, Jowa, Missouri og Kansas.

Værdien af den samlede Kornhøst er i den sidste halve Snes Aar bleven angivet til mellem noget over 900 og henved 1100 Mill. Dollars.

Hvad den amerikanske Kornudførsel angaar, er den, som alt nævnt, i 1877 og følgende Aar naaet op til tidligere ukjendte Størrelser, og staar nu langt forud for alle andre Landes. Saavel med Hensyn til Kvantitet som med Hensyn til Værdi har den efterhaanden arbejdet sig umaadeligt i Vejret. Broderparten af amerikansk Hvede, Hvedemel og Majs gaar til England. Derefter kommer Canada, Brasilien og Frankrig*). —

Som gjentagende bemærket, ere de Forenede Stater nu naaede frem til første Plads i Rækken af kornexporterende Lande. Som andre regelmæssigt kornudførende Lande nævner Neumann-Spallart følgende: Rusland, Øst-rig-Ungarn, nedre Donaulande, Britisk Ostindien, Danmark, Algier, Avstralien, Ægypten, Spanien, Canada, Chile, Tunis, Japan og Cochinchina (hvortil bør føjes: Sverig).

Rusland mangler desværre en konsekvent gennemført Høststatistik, og saavel Landbobefolkningens ringe Dannelse som Uregelmæssighederne i de russiske landøkonomiske Tilstande lægge Kornstatistikkerne store Vanskeligheder i Vejen. Vi kunne dog meddele følgende Tal angaaende Størrelsen af den russiske Høst af alle Kornsorter:

*) Jfr. forøvrigt Artiklen: «Den amerikanske Konkurrence og det evropæiske Landbrug», Nationaløk. Tidsskrift Bd. XIV S. 261.

efter et Overslag i 1845	525 Mill. Hektoliter
— - — i 1868	560 — —
— en i 1872—73 opt. Enquête	609 — —
— private Angivelser i 1870	640 — —
— — — i 1871	511 — —
— — — i 1872	560 — —
— — — i 1873	562 — —
— officielle Data for 1870—74 (gjennemsnitl.) .	653 — —
— Overslag for 1876	614 — —
— — - 1877	682 — —

De sidste Tal ere neppe for høje; de officielle Data ere snarest for lave.

Den russiske Kornhandel led meget under de politiske Begivenheder i 1877; men i det følgende Aar tog Hvede- og Byg-Udførselen atter et mægtigt Opsving. — De vigtigste Udførselshavne for Hvede ere Havnene ved det sorte Hav (fremfor alle: Odessa!) og det asowske Hav, for Rug og Havre Havnene ved Østersøen; men Udførselen over Landgrænsen pr. Jernbane er i stadig Tiltagen. Bestemmelseslandene for Hvede ere især: England, Frankrig og Tyskland; for Rug: Tyskland, England og Holland; for Mel: Tyrkiet, Sverig og Norge.

Østrig-Ungarn har for en stor Del en saa frugtbar Jord, og Befolkningen er i Rigets østlige Halvdel saa tynd, at vi her endnu indtil Videre maa gjøre Regning paa en regelmæssig Overskudsproduktion og Udførsel. Under normale Forhold plejer Østrig-Ungarn at sende betydelige Mængder Brødstoffer, dels uformalet Korn, dels (især siden 1871) Mel, til de øvrige evropæiske Lande (Schweiz, Storbritannien, Tyskland, Frankrig, Belgien), ja ogsaa til ikke-evropæiske Lande (Brasilien). Aarene 1856 til 1871 og 1875 til 1879 havde regelmæssigt Udførsels-Overskud; Aarene 1872, 1873 og 1874 staa som Undtagelser med et Indførsels-Overskud. — Den østrigske

Høst anslaaes for 1869—77 gennemsnitligt til lidt over 90 Mill. Hektol.; den ungarske omtrent til 80 Mill. — tilsammen altsaa omtr. 170 Mill. Hektoliter. Disse Tal ere snarest for lave. I Østrig er Rækkefølgen mellem de forskjellige Kornsorter: Havre, Rug, Byg, Hvede, Majs. I Ungarn er Rækkefølgen denne: Hvede, Majs, Rug, Havre, Byg. I Kroatien og Slavonien dyrkes navnlig Majs, derefter Havre og Hvede; men Høsten er ikke stor her.

For de nedre Donaulande (Tyrkiet, Bulgarien, Rumænien og Serbien) haves kun en meget mangelfuld Statistik. Produktionen maa mindst anslaaes til 80—90 Mill. Hektol.; Udførselen (navnlig til England, Frankrig og Østrig) er meget betydelig.

Hvad Britisk Ostindien angaar, har, indtil fornylig, saagodtsom al Interesse samlet sig om Produktionen af Ris, der baade er den indfødte Befolknings Hovednæringsmiddel, og som tillige er en meget vigtig Udførselsartikel. I den senere Tid har indisk Hvede imidlertid ogsaa begyndt at tildrage sig Opmærksomhed. Medens i Treserne kun ubetydelige Mængder udførtes heraf, har Udførselen til England taget meget betydeligt til siden 1871, og Alt tyder paa, at indisk Hvede snart vil optræde paa Verdensmarkedet som en farlig Konkurrent. Ophævelsen af Udførselstolden i 1873 og forskjellige Opmuntringer til yderligere Produktion have fremsporet dette Opsving. England søger at dække en stor Del af sit Behov ved indisk Hvede, og ønsker at skaffe sin store Koloni en ny Rigdomskilde. Den Beretning, som Dr. Forbes Watson paa Regeringens Foranledning fremlagde ifjor, søger at bevise, at Ostindien er i Stand til at skaffe det evropæiske Marked Hvedekvaliteter, der ere lige saa gode som de amerikanske og russiske. Ved et Net af Kanaler

haaber man at kunne bringe Hveden fra de nordvestlige Provinsers frugtbare Egne meget billigt til Havnene. Dr. Forbes Watson mener, at der i Ostindien produceres baade lige saa god og omtrent lige saa megen Hvede som i de Forenede Stater! Og denne Hvedeavl vil lettelig kunne forøges meget betydeligt. Bygningen af Indusdal-Jernbanen vil kunne give Exporten et yderligere Opsving. Allerede fra 1871 til 1878 er Udførselen (især til England, dog ogsaa til Frankrig, Belgien og Italien) gaaet mægtig fremad, og omend en Hungersnød som den i 1878—79 atter trækker den nedad, vil den snart kunne hæve sig igjen.

Danmarks Kornproduktion har gennemsnitligt en Størrelse af omtrent 25 Mill. Hektoliter (19 Mill. Td., hvoraf Hvede lidt over 1 Mill. Td., Rug 4 Mill. Td., Byg 6 Mill. Td. og Havre $7\frac{1}{2}$ Mill. Td.)*

Algiers Kornproduktion anslaaes omtrent til samme Størrelse som Danmarks. Sikkert er det i ethvert Fald, at Kornproduktionen her er tiltagende.

De øvrige kornudførende Lande ere, som alt nævnt: Avstralien og Ægypten, hvor Produktionen ikke er særlig stor, Spanien, hvis Produktion maaske kan sættes til henved 100 Mill. Hektoliter, Canada, Chile, der tidligere var et betydeligt Kornland, men nu stadigt gaar tilbage, Tunis, Japan og Cochinchina (og Sverig).

De Lande, der regelmæssigt have et Overskud af Korn-Indførsel, ordner vor Forfatter i følgende Række:

*) Jfr. forøvrigt Prof. Dr. Scharlings Artikel om «Høstens Værdi», Nationaløk. Tidsskr. XIV, 73, og om vor Udenrigshandel i de senere Aar, Nationaløk. Tidsskr. XII, 326 og XIV, 351.

Storbritannien, Frankrig, Tyskland, Belgien, Schweiz, Holland, Italien, (Sverig-)Norge, Portugal, Grækenland.

Storbritannien leverer det bedste Erfaringsbevis for Muligheden af at sikre et Land, hvis Befolkningsforhold og økonomiske Forhold indskrænke den indenlandske Kornavl, en regelmæssig og billig Forsyning med Brød. I en Aarrække har Befolkningen, det industrielle og kommercielle Liv og det relative Forbrug i England taget til omtrent i samme Grad, som Hvedeavlens har taget af; — men det voxende Deficit i den indenlandske Kornproduktion dækkes fuldstændigt ved Hjælp af den internationale Kornhandel. Det Korn, der føres til fra Udlandet, koster nu mindre, end den indenlandske Hvede tidligere kostede, og man har konstateret, at England, efter at det har stillet sig paa den kosmopolitiske Kornforsynings Standpunkt, er blevet bedre sikret imod Dyrtid, end det tidligere var, dengang da det væsenligt søgte at hjælpe sig med sin egen Produktion. Bestræbelserne maa nu gaa ud paa: ved Hjælp af Storindustrien og Handelen at skaffe de Modværdier tilveje, med hvilke Nationens Næringsbudget skal betales; thi af den samlede Betaling for indførte Varer gaar i Storbritannien i det sidste Tiaar henvend Halvdelen, 44 à 50 pCt., til Fødemidler: i 1857 betales der kun 64 Mill. £ for den; ti Aar senere, i 1867, allerede 101 Mill. £, og i 1876 endog 159 Mill. £; ialt har Storbritannien i de tyve Aar 1857—76 betalt Udlandet 2027 Mill. £ for Dyr, Brødstoffer, Mel, Sukker, Frugter, Drikkevarer og andre Nærings- og Nydelsesmidler, og af disse 2027 Millioner falde alene 733 Millioner paa Korn og Mel. Bevægelsen her er aldeles stadig: med hvert Aar fordrer Storbritannien større Tilførsler af Fødemidler, og maa betale større og større Summer for Korn og Mel.

Aarsagerne hertil ere simpelthen: siden 1860 er den britiske Befolkning voxet fra 28 til 34 Mill. Indv.; det aarlige Hvedeforbrug pr. Individ er voxet fra 311 eng. Pund til 335 Pd., — og det dyrkede Hvedeareal er sunket fra over 4 Mill. Acres til omtr. 3 Mill.! Forholdet har derfor nu udviklet sig saaledes, at af de c. 70 Mill. Hektoliter Hvede, som Storbritannien aarligt forbruger, maa over Halvdelen hentes i Udlandet: af Storbritanniens 34 Mill. Indv. spise kun 16 Millioner indenlandsk Hvede; de 18 Millioner spise udenlandsk. — Om Størrelsen af Storbritanniens Høst have følgende Opgivelser (i Millioner Hektoliter):

	Hvede	Rug	Byg	Havre
Angivelser for 1873	36,8	0,62	32	43
nyere Gjennemsnitshøst	29,5	0,60	30	42

Om den irske Høst have følgende Opgivelser (ligeledes i Hektoliter):

Hvede	Rug	Byg	Havre
1,364,000	63,000	2,955,000	20,000,000

Storbritanniens og Irlands Høst kan herefter i alt anslaaes til 120 à 130 Mill. Hektoliter. — Kornindførselen kommer omtrent fra alle Jordens Agerbrugslande; men Amerikas Forenede Stater leverede dog England langt mere Korn end noget andet Land; meget Korn kommer ogsaa fra Rusland, fremdeles fra Tyskland, Donaulandene, Danmark, Østrig-Ungarn, britisk Indien, Avstralien osv.

I Frankrig har Høstudbyttet hævet sig meget betydeligt i dette Aarhundrede. Den franske Høsts Størrelse var

i 1815	132 Mill. Hektol.
i 1835	192 — —
i 1855	228 — —
i det sidste Tiaar (gjennemsntl.)	250 — —

Af disse 250 Mill. Hektol. faldt 104 Millioner paa Hvede, 70 Mill. paa Havre, 26 Mill. paa Rug, 20 Mill. paa Byg,

11 Mill. paa Boghvede og 10 Mill. paa Majs. — Men er Produktionen efterhaanden naaet op til en betydelig Højde, saa er Forbruget (af Hvede og Mel) steget endnu stærkere, og Følgen er, at Frankrig i Almindelighed — d. v. s. i Aar, som ikke ere begunstigede af en særlig glimrende Høst — maa indføre mere Korn, end det udfører. Det faar sit Korn især fra Rusland og de Forenede Stater.

Tyskland, der i de senere Aaringer er blevet et regelmæssigt kornindførende Land, havde efter den Optælling, der foretoges i 1878, da en Kornhøst paa omtr. 310 Mill. Hektoliter.*)

Sverig-Norge opfører vor Forfatter blandt de regelmæssigt kornindførende Lande. Det havde imidlertid været rigtigere, om han havde undladt at hægte dem sammen. Sverig, med en Høst paa omtr. 30 Mill. Hektol., har nemlig i Reglen et Udførsels-Overskud, kun undtagelsesvis (i 1877 f. Ex.) et Indførsels-Overskud. Norge, derimod, med en Høst paa knap 6 Mill. Hektol., indfører til Stadighed.

Med Hensyn til de øvrige Lande indskrænke vi os til at henvise til omstaaende almindelige Overblik. —

Den første af de følgende Tabeller giver en Oversigt over de vigtigste Landes Middelhøst. — Den anden giver en næsten synkronistisk Oversigt, d. v. s. en Oversigt over de fleste Landes Høst i et bestemt Aar; 1877 (kun for færre Lande har det været nødvendigt at tage et andet Aar). Angivelserne ere i Millioner Hektoliter.

*) Om Produktions- og Handelsforholdene i Tyskland jfr. Artiklen: •Korntold — Kornproduktion — Kornhandel•, *Nationalek. Tidsskr.* XIV, 114.

I. Middel-Kornhøst.

	Hvede	Rug	Byg	Harre	Majs	Goghvede, Hirse m. m.
I. Europæiske Stater.						
Rusland (1870—74)	80	241	44	195	?	30
Tyske Rige (1878)	42	101	39	120	?	11
Frankrig	104	26	20	70	10	19
Østrig-Ungarn (1869—77) .	32	40	26	42	22	7
Storbritannien o. Irl.	31	0,7	33	62	?	?
Italien (1870—74)	52	3,3	3,3	7	31	6
Spanien (usikker)	53	7	27	9	9	?
Nedre-Donaulande	29	6	14	3	24	2
Danmark	1,3	4,7	7	9,7	—	1,1
Sverig (1874—76)	1	6,7	5	15	—	1,8
Belgien	8	6	1,5	8	?	?
Holland (1861—77)	2	4	1,6	4	7	1
Portugal	3	2	0,6	0,4	—	?
Norge (1873—75)	0,1	0,3	1,6	3,2	—	0,7
Grækenland (1875)	1,6	0,0	0,6	0,0	1	0,6
	440	450	224	549	104	80
2. Ikke-errop. Stater.						
Forenede Stater (1870—78)	105	6	11	107	395	3
Britisk Ostindien (usikker) .	100	?	?	?	?	?
Canada (Census 1870)	6	0,4	4	17	1	1
Avstralien 1873—78)	8	—	0,6	3	2	—
Ægypten	6	—	4	—	5	4
Chile (1871)	5	—	1	—	—	—
Algier (1875—76)	9	0,0	17	0,6	0,2	1
Japan (1874)	4	—	18	—	—	12
	243	6	55	127	403	21
Ialt	683	456	279	676	507	101

II. Kornproduktion i nyeste Tid.

	Brede	Rug	Byg	Harre	Majs	Forskjellige Sorter
1. Europæiske Stater.						
Rusland (1877)	89	227	42	178	?	59
Tyske Rige (1878)	42	101	39	120	?	11
Frankrig (1877)	100	25	17	69	11	18
Østrig-Ungarn (1877)	40	41	26	45	27	6
Storbrit. o. Irl. (1877)	29	1	33	62	?	?
Italien (1876)	52	3	2	8	31	6
Spanien (1857)	41	4	21	5	9	?
Nedre Donaul. (1876)	26	5,5	16	4	31	1
Danmark (1877)	1,7	5,5	7	9	—	0,3
Sverig (1877)	1	6	4	15	—	1,6
Belgien (1877)	8	6	1	7	?	?
Holland (1877)	2	4	1	4	?	1
Portugal (1877)	3	2	?	?	6	?
Norge (1875)	0,1	0,4	1,6	3	—	0,7
Grækenland (1875)	1,6	0,0	0,8	0,0	1	0,6
	437	430	212	530	116	100
2. Ikke-evrop. Stater.						
Forenede Stater (1877)	128	7	12	143	173	4
Britisk Ostindien (1877)	105	?	?	?	?	?
Canada (1875)	13	2	?	19	1	?
Avstralien (1877)	10	—	0,5	3	1	—
Ægypten (1877)	5	—	3	—	4	?
Chile (1877)	3	—	1	—	—	—
Algier (1876)	9	0,0	15	0,7	0,2	1
Japan (1874)	4	—	18	—	—	12
	277	10	50	166	179	20
Ialt i disse Lande	714	440	262	696	295	120

Ere de omstaaende Tabeller end fremdeles ufuldstændige, saa give de dog et langt korrektere og langt fuldstændigere Overblik over Verdens Kornproduktion, end det tidligere var muligt at skaffe sig. Kornstatistiken lader ganske vist endnu adskilligt tilbage at ønske; men det kan dog ikke negtes, at den har gjort særdeles betydelige Fremskridt i den sidste halve Snes Aar.

Den nedenstaaende Tabel giver en Oversigt over Værdien af de enkelte Staters internationale Handel med Brødfrugter og Mel i Aaret 1877. Staterne ere ordnede efter Størrelsen af Totalomsætningen, altsaa efter den Andel de overhovedet tage i Verdens Kornhandel.

Verdens Korn- og Melhandel i 1877.

	Indførsel	Udførsel	Total-Omsætning
	(Værdi i Millioner Mark. 1 M. = 84 Orc.)		
Storbritannien og Irland	1270	25	1295
Tyske Rige	716	378	1094
Rusland	5	849	854
Forenede Stater	34	727	761
Østrig-Ungarn	106	317	423
Frankrig	165	148	313
Belgien	200	64	264
Britisk Ostindien	10	195	205
Holland	130	36	166
Italien	70	46	116
Canada	58	50	107
Schweiz (usikker)	85	—	85
Sverig	48	32	80
Danmark	31	45	75
Rumænien	5	64	69
Avstralien	30	34	64
Spanien	5	45	50
Norge	49	0,6	50
Ægypten	1	44	45
Algier (1876)	1	40	41
Grækenland (1875)	22	—	22
Portugal (1876)	20	1	21
Chile (usikker)	—	15	15
Japan	?	9	9
Tunis	—	1	1
Ialt: Millioner Mark.	3061	3165	6226

Sammenligner man disse Tal med Tallene for foregaaende Aar, vil man bemærke et ganske umaadeligt Opsving: i Løbet af kun ti Aar har den internationale Korn- og Melhandel hævet sig fra en Værdi af omtr. 4 Milliarder Kroner til en Værdi af omtrent 6 Milliarder! Der er ingen anden Del af Verdenshandelen, der i Betydning kan maale sig med Kornhandelen.

A. P.
